

raade. Naar jeg saaledes ser paa Forslaget, kan jeg ikke Andet end slutte mig til de Udtalelser, der ere fremkomne fra enkelte Medlemmer om, at Landsthinget ikke gjør vel i saaledes uden videre ubetinget at give dette Forslag sin Tilslutning, uden at søge at faae det ændret; thi ganske vist deler jeg ogsaa den Erkjendelse, at det er meget uheldigt, om Samlingen nu paa dette Tidspunkt skal forlænges i længere Tid, men paa den anden Side synes det mig nok, at den ærede Landsthingsmand her ved Siden af (N. Nasmussen) havde Ret i; at naar det gjælder saa store Interesser, som her er Tale om, er dog det et Henhyn, som maa vige.

Saffner: Det er kun et enkelt Punkt i det foreliggende Lovforslag, som jeg skal gjøre til Gjenstand for lidt nærmere Omtale. Jeg har troet det rigtigst, at der som en Udtalelse fra denne Side af Thinget, og fra den Samfundsklasse, hvortil jeg hører, om det sidste Affnit i § 5, der handler om Fordelingen af Hartkornsbidraget mellem Eier og Bruger. Jeg skal dog forudstille den Bemærkning, at naar der er Spørgsmaal om at udskrive tvungne Bidrag — det kaldes i Lovforslaget frivilligt Bidrag, men bliver for den enkelte Eier tvungent — af et Amt til Anlæg af Jernbaner, saa er det fuldkommen Berettiget, at man fordele dette Bidrag mellem Eier og Bruger. Det er ikke retfærdigt at lade Brugerene alene komme til at bære denne Byrde; men desuagtet finder jeg, at Bestemmelsen om dette Punkt, saaledes som den er affattet i det foreliggende Lovforslag, er lidt tiltalende. Fra det ærede 1ste Medlem for 10de Kreds (Seszen) og det ærede 5te Medlem for 3die Kreds (Rump) er der kommet Udtalelser om dette Punkt. Jeg skal nærmest slutte mig til den Udtalelse, vi hørte af den ærede forsinævnte Landsthingsmand, at Affattelsen er smagløs. Jeg tror, at det ærede 5te Medlem for 3die Kreds gif noget for vidt, naar han saae saa store Fæver for Fremtiden i Bedtagelsen af Lovforslaget, saaledes som det foreligger. Det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Lagesen) har søgt at bevise, at det var fuldt berettiget for Lovgivningsmagten at træffe en saadan Bestemmelse som den omhandlede, og i sit Foredrag henviste han til Loven af 26de Mai 1868, hvor jo netop en lignende Bestemmelse findes. Denne sidste Henvisning tillægger jeg ikke nogen stor Betydning, thi det er jo muligt, at man dengang havde begaaet Feil, var kommen ind paa en forkert Vej, og der var da ingen Grund til nu ved det foreliggende Lovforslag at blive paa den samme Vej; men jeg skal høre mig for de andre Grunde, som den ærede Landsthingsmand fremsatte. Han som Lovkyndig har en ganske anden Berettigelse til at dømmen om de Forhold, end jeg som Lægmand; men desuagtet maa jeg finde Bestemmelsen, saaledes som den er

formuleret i Lovforslaget, at være meget uheldig. Jeg har allerede udtalt, at jeg ikke har det Hingeste imod, at Eieren tager sin Del af Byrden; jeg er istand til at gaa et betydeligt Skridt videre, idet jeg vil sige, at det Naturlige og Rigtige var, at man lagde hele Byrden paa Eieren, mod at Brugererne for sin Brugstid svarede Renter til Eieren af det Bidrag, denne havde maattet yde til Jernbaneanlægget. Men saaledes som Forslaget er formuleret, vil det, naar det faar Lovskraft og kommer ud, berede betydelige Overraskelser for Mange, ikke saameget for Eierne, thi vi have tidligere set, at noget Saadant kan ske, som derimod i en særlig Grad for de Brugere, der ere i det Tilfælde, som omtales af den ærede Landsthingsmand straas heroverfor (Dreinholt) igaar, at de isølge deres Kontrakt ere fritagne for at yde noget som helst Hartkornsbidrag til Stat og Amts- eller Sognekommune. De ville vanskeligt kunne forstaa, at man ved dette Lovforslag paalægger dem en saadan Byrde. Den ærede Minister udtalte idag, at Lovforslaget netop dette ligelig mellem Eier og Bruger. Ja, det er muligt, naar man ser hen til den Nytte, som de Paagjældende kunne høste af Jernbanen, og det Tidrum, hvori Summen skal udredes; men det forhindrer ikke, at det bliver usforstaaeligt, at man skal udrede Bidrag, som man efter sin Kontrakt er fritagen for at udrede. Det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds udtalte, at, naar der var Spørgsmaal om at udrede Bidrag til ekstraordinære Foranstaltninger, maatte man være berettiget til at fordele dem mellem Eier og Bruger, og ansøgte forskjellige Love, hvor dette Princip var bleven fulgt. Jeg skal ikke gjøre nogen Indvending herimod; men saa bør det ogsaa fremtræde, at det er en virkelig ekstraordinær Foranstaltning, og man bør ikke sammenblende dette Bidrag med andre Skattebidrag. Heri, tror jeg, ligger hele Feilen, at man har betragtet dette Bidrag som en Del af Amtsrepartitionsfondsbidraget. Naar man havde udfærdiget det som et særskilt Bidrag til Jernbanerne og bestemt, at Halvdelen skulde udredes af Eieren, Halvdelen af Brugerne, tror jeg ikke, der vilde være bleven vist nogen stor Indvending derimod. — Jeg finder det fuldkommen rigtigst, at, naar Stater har fuldbendt det Jernbaneanlæg, der maa betragtes som Hovedanlæg for et Land, som banner Forbindelsen mellem de forskjellige Landsdele og med Udlandet, og der saa bliver Spørgsmaal om at gaa yderligere med Jernbanebygning og at bygge saakaldte lokale Baner, at man saa forlanger Bidrag af de Egne; som særlig ville høste Nytte af Jernbaneanlægget; men saa tror jeg ogsaa, man bør sørge for, at disse Bidrag i Virkeligheden blive frivillige Bidrag. Man skal udtale fra Statens Side, hvor meget man vil tilskyde og hvor stort Bidrag man fordrer fra den paagjældende Egn, og saa overlade